

Evakuálás

A táborvezető adott esetben indokoltnak tarthatja a tábor evakuálását, azonnali kiürítését. Erről a tábor résztvevőit a totemen elhelyezett fekete zászlóval (lásd előző fejezet), valamilyen minden résztvevő számára jól hallható erős hangjelzéssel, illetve szóban tájékoztatja.

A tábor kezdete előtt (optimális esetben a táborépítés alatt) a táborvezető kijelöli a tábori vész-gyülekezőhelyet, az evakuálás tervezett útvonalát, valamint azt a célobjektumot, ahová a tábor résztvevői vész esetén távozni kötelesek.

Erről legkésőbb az első nap folyamán részletesen informálja a tábor minden szervezőjét, illetve kinevez egy evakuációs biztost –aki az evakuálási folyamat végéig a táborhelyen maradó táborvezető feladatköreit veszi át az evakuálás célobjektuma felé vezető úton, valamint a célobjektumban való tartózkodás során, a táborvezető érkezéséig.

A tábori gyülekezőhely legyen minél közelebb a sátrakhoz (pl: erősebb fás erdőben, vagy valamely tábori objektumban), a lehetőségekhez képest biztonságos, könnyen megközelíthető, a célobjektum irányába eső.

A tervezett menekülési útvonal(ak) megállapításánál egyaránt figyelembe kell venni az objektív (pl: fadőlés, villámcsapás, rendkívül erős széllelkések) és szubjektív (pl: eső idején nehezen járható útszakasz, meredek, vagy szakadék mellett vezető útvonal, nagyobb köves talaj, patak megduzzadása) veszélyforrásokat.

Ideális esetben a célobjektum lehet a közeli falu egy épülete (pl: helyi ellátó, egy lakos magánlakása), valamely masszív, fedett területe (pl: közlekedési megálló), de adott esetben egy táborhelyhez közel eső erdészeti épület, barlang, erdei kápolna, stb. is.

Az evakuálás főbb pontjai:

- 1) A gyerekek, segítők és táborozók értesítése, összegyűjtése:
 - a) A táborvezető vagy megbízottja kihelyezi a fekete zászlót a totemre, illetve tájékoztatja a jelenlévő szervezőket az evakuálás tényéről. Az evakuálás operatív központja és a szervezők találkozóhelye a zászló kihelyezésétől kezdve a táborvezető és a DSK által legbiztonságosabbnak tartott tábori objektum (általában a konyhasátor).
 - b) A családfők értesítik a táborozókat a kialakult helyzetről és megfelelő öltözetben sátruk elhagyására, valamint a kijelölt tábori gyülekezőhelyen való megjelenésre szólítják fel őket.
 - c) A segítők a DSK irányítása alatt szintén a tábori gyülekezőhelyre érkeznek.
 - d) A szakik felügyelik a táborozók és segítők mozgását, megfelelő magatartását; fogadják őket a helyi gyülekező ponton, illetve gondoskodnak annak rendjéről. Komolyabb fennakadás esetén közvetlenül is segíthetik a családfők munkáját.
 - e) A tábori orvos felszerelésével együtt várakozik a kijelölt gyülekezőhelyen, figyelemmel kíséri az evakuálás folyamatát, hogy probléma esetén azonnal rendelkezésre tudjon állni az orvosi ellátást igénylő szituációk kezelésében.

2) Kivonulás a táborból több kisebb, vagy egy nagy csoportban:

- a) A gyülekezési ponton a táborvezető rövid, higgadt és tárgyilagos (!) tájékoztatót tart, vázolja a kivonulás menetét és a célobjektum megközelítésének módját.
- b) Az adott körülményeket figyelembe véve egy nagy, vagy több kisebb csoportban előbb a táborozók, aztán a segítők, végül az ottmaradt szervezők elhagyják a tábort.
- c) A táborozók csoportjával, ill. csoportjaival minimum 7 gyerekenként egy szervező halad!
- d) A segítők elvonulását minimum két szervező biztosítja.
- e) Ha a tábor résztvevői két, vagy több csoportra válnak szét, mindenképp az első csoporttal halad az evakuációs biztos, aki a táborból való távozás után a táborvezetőt helyettesíti, döntéseket hoz, valamint a tábori orvos és segítők.
- f) A helyszínen maradt szervezők a táborvezető irányítása alatt ellenőrzik, hogy minden résztvevő elvonult-e a táborból, valamint értékelik az esetleges vagyontárgyak mentésének lehetőségeit (ez utóbbit szigorúan az után, hogy az utolsó táborozó és segítő is elhagyta a táborhelyet!)
- g) Az utolsó szervezők is elhagyják a táborhelyet.
- h) Bizonyos esetben a táborhely őrzésére maradhat szervező, de kizárólag akkor, ha nem áll fenn életveszélyes szituáció, a táborvezető ezt engedélyezi, és az adott szervező vállalása önkéntes alapú. Fontos, hogy ilyen esetben a táborhelyen maradók száma legalább két fő kell, hogy legyen, de e fölötti létszám nem kívánatos/indokolt.
- i) Amennyiben szükséges, a táborvezető köteles intézkedni arról, hogy külső források is bevonásra kerüljenek a mentési/evakuálási munkába. Így indokolt esetben ő értesíti a kialakult helyzetről a hivatalos szerveket, a mentőket, a katasztrófavédelem munkatársait, esetleg a katonaságot.

3) A célobjektumhoz való érkezés, a résztvevők biztonságba helyezése:

- a) A célobjektumhoz az evakuációs biztos és csapata érkezik először, akik gondoskodnak az érkező táborozók biztonságba helyezéséről.
- b) Az érkező szervezők feladata a célobjektum nyugalmának, rendjének fenntartása, lehetőség szerint a gyerekek elfoglalása (pl: mese, szójáték, stb.)
- c) A tábori orvos és segítők ellátják az esetleges sérülteket.
- d) A családfők ellenőrzik, hogy minden hozzájuk tartozó táborozó megérkezett-e, a DSK ugyanezt teszi a segítőkkel.

4) A vészhelyzet vége, további teendők

- a) Az evakuációs biztos, vagy ha jelen van, akkor a táborvezető jogkörébe tartozik a vészhelyzet végének kinyilvánítása, majd szervezői egyeztetés után a célobjektum elhagyására való felszólítás.
- b) A vészhelyzet végeztével kialakult helyzet értékelése után a táborvezető a szervezőkkel egyeztetve dönt a tábor további programjáról, az aktuális teendőkről (pl: tábor vége, gyerekek hazaküldése, tábori objektumok ellenőrzése, táborhelyre való visszatérés, tábor

folytatása, esetleges sérültek hozzátartozóinak értesítése, kapcsolatfelvétel a meteorológiai központtal, stb.).

FIGYELEM!

A fenti evakuációs tervezet egy minta, amely a vészhelyzet jellegétől, annak okaitól, napszaktól, a táborhely fekvésétől, stb. erősen függhet. A változtatás joga a táborvezetőt illeti meg, hiszen vészhelyzetben a józan ész természetesen felülírhatja a fenti rendelkezések több pontját.